

Leto I

Uredništvo in uprava:
Ljubljana,
Novi trg št. 4/II

ZBOR

Štev. 14

Naročnina: letno Din 24—
polletno „ 12—
četrtno „ 6—

Izhaja vsak drugi četrtek

GLASILO JUGOSLOVANSKEGA LJUDSKEGA GIBANJA ZBOR

Ljotičev odgovor židovstvu

To odprto pismo tovariša predsednika »Zbora« Dimitrija Ljotiča v njegovem glasilu »Otdzbin« (Beograd), je vzbudilo v vsej državi ogromno zanimanje. Na željo naših čitateljev ga priobčujemo v celoti.

»V cionističnem listu „Malhut Jisrael“ (Novi Sad) z 10. VII. t. l. je naslovil Dr. Dohany na moj naslov odprto pismo, v katerem zahteva od mene odgovor, da-li soglašam z napadi našega lista „Erwache“ iz Petrovgrada proti židom.

Zamudil sem se z odgovorom. Bil sem na potovanju in tudi sicer po važnih delih zadržan. Tudi stvari, o katerih bom govorili, niso minljive: **gre za problem židovstva**. Odgovor bo torej gotovo pravočasen. Odgovor pa je ta:

Takoj v začetku poudarja Dr. Dohany, da noben narod ni odgovoren za napake posameznih pripadnikov. Vsi narodi, razven židovskega, morejo ustanavljati in imeti »kaznilnice, koncentracijska taborišča in poboljševalnice«, pa ne bo noben razumen človek meril vsega naroda po posameznih predstavnikih. Toda »pri nas židih se v slabotnih urah drugih narodov« — (pravi Dr. Dohany) — »smatra vsak zablodel žid za reprezentanta vsega židovstva.« Pri drugih »srečnejših narodih, ki stojijo na svoji grudi, teče življenje mirno in dostojanstveno, kot reka v svoji strugi. Iz daljave je videti samo širok in mogočen vletok...«, medtem ko gledajo pri nas židih »ne reko, ki teče v svoji strugi majestetično, v daljavo, temveč samo njene neštete male valove...«

Te stvari je treba postaviti na pravo mesto in moram torej začeto misel Dr. Dohany-a popraviti.

Popolnoma napačna je trditev, da leži **bistvo židovskega vprašanja** v tem, da se skuša dolžiti celokupno židovstvo zaradi napak posameznih židov. Nasprotno, če bi presojali po posameznikih, bi židovstvo mnogo bolje prošlo, kot drugi narodi.

Poznam lepo število židov. Bil sem z njimi v raznih poslovnih odnosih. Po svoji vesti ne morem reči, da bi našel med njimi večje število slabih ljudi, kot med drugimi narodi in religijami. V svoje zadovoljstvo sem našel med židi ravno tako korektne in dobre ljudi, kakor jih imajo tudi drugi narodi v svojih vrstah in ki želijo, da bi se njihovo število povečalo.

Zato si ne morem misliti, da bi židovsko vprašanje prišlo na tako ostrino **samo zaradi napak posameznih židov**. Zato smatram, da ne drži trditev, da vsak »vidi pri drugih narodih, kako teče življenje mirno in dostojanstveno, kot reka v svoji strugi — da pa pri židih nihče ne vidi reke, ki teče dostojanstveno v svoji strugi, temveč samo neštete majčkene valove.«

Kajti, čeprav so židje prostorno raztreseni po vsem svetu, zgodovinsko in duhovno nikakor niso razcepljeni.

Noben drug narod nima tako vzvišene zgodovine in drame, ki traja nepretrgoma že sedemdeset stoletij — noben narod se svoje preteklosti ne zaveda tako živo, kot židovski. Noben narod ni z enotno mislijo tako ozko povezan, čeprav nima svoje države, čeprav je pozabil na svoj jezik, čeprav je spremenil celó podlago svoje duševnosti — kot židovski. Če torej tvori zgodovinski in duševno tako edinstvo, pomembno to, da tvori židovstvo prav za prav **neko izjemno organsko enotnost**.

Mnenja sem, da, če govorimo o rekah drugih narodov, ki tako dostojanstveno teko, moremo z ozirom na vlogo židov v življenju vseh civiliziranih narodov trditi s pravico: **vse te mogočne reke se izlivajo v židovsko morje!**

Ravno v tem pa je v resnici **jedro in bistvo židovskega problema**.

Dobro vem, da bodo te besede povzročile med židi **strašen učinek**. Prosim jih, naj potrpijo. Upam, da bom dokazal pravilnost svoje trditve vsem, ki ljubijo **resnico**.

Dr. Dohany trdi v svojem pismu, da je prisostvoval mojemu predavanju v Novem Sadu in tudi bral moj članek »Razgovor z mladim židom«, v katerem sem pred enim letom pojasnil svoje nazore o židovskem vprašanju. Dr. Dohany pravi, da je bilo moje novosadsko predavanje mnogo boljše, globlje in odkritosrčnejše kot moj omenjeni članek. Zato bom vzel za podlago svojega odgovora pregled o tistem novosadskem predavanju, ki je imelo to srečo, da se je Dr. Dohany-u dopadlo.

V Novem Sadu sem dejal, da se je v XVIII. stoletju izvršila dvojna revolucija — gospodarska in politična. Nisem rekel: tudi moralčna — čeprav je bila ta revolucija **tudi moralčna**. Dejaj, da je **individualistična misel** v gospodarstvu rodila **kapitalizem**, v politiki pa **demokracijo**. K temu še pristavljam, da je ta misel na duševnem polju povzročila sprejetje **enote kot merilo in borbo za obstanek kot sredstvo za napredek**.

Ta trojna revolucija je uničila tedanje, organizmu vseh narodov prilagodene gospodarske, politične in duševno-moralčne sisteme. Vsak narodni organizem je tedaj **izločil** gospodarske, politične in duševno-moralčne sisteme, ki so njegovi duši, njegovi okolici **najbolje odgovarjali**. Ta trojna revolucija je **uničila te zaščitne sisteme** narodov v gospodarstvu, v politiki in morali.

Na njihovo mesto so prišli **novi sistemi**, ki organsko **niso odgovarjali** življenju narodov, temveč so vznikli iz vplivov filozofske miselnosti.

Narodi so mislili, da jim **samo taka revolucija** more prinesiti kaj dobrega. Mislili so, da so dotedanji sistemi ovirali njihovo srečo. Čutili so, da jih nekaj duši, da nimajo dovolj zraka, da niso dovolj svobodni in spoštovani.

Toda ko je bila revolucija **končana** in ko je minila od danes že vsa revolucijonarna opojnost, vidimo, da so narodi »šli skozi **resnico**«.

V mnogočem, kar je predhodilo revoluciji, so imeli narodi v svojem čustvovanju objektivno prav. Bilo je mnogo privilegijev (ugodnosti), iz katerih je duh življenja že davno izhlapel, bilo je mnogo omejitev, ki so izgubile svoj smisel.

Resnica pa nima tako močne fasade, da bi človek ne mogel mimo nje, ne da bi jo opazil. Zgodi se celo, da pride človek resnici čisto blizu, pa gre **mimo nje** in jo pusti za seboj. Tako je bilo tudi tu. Revolucija **ni odstranila nobene krivice**, nobene nesporednosti in nespameti. V revoluciji so trpele **samo organske zaščitne podlage civiliziranega človeštva**.

V gospodarstvu je stopil na mesto organskega gospodarstva **kapitalizem, gospodarstvo denarja: človek je postal služeha, denar pa odločujoča in vladajoča vrednota**.

V politiki je stopila na mesto organske države **demokracija, vlada strank; država je postala služeha, stranke pa vladajoča in odločujoča vrednota**.

V moralo in v duševnost je individualizem prinesel **materijalizem in ateizem** (brezboštvo) in **borbo za obstanek** kot družabno postavo. **To je bila nadvlada slučaja in nesmiselnosti**.

In še to konstatacijo sem dodal v svojem novosadskem predavanju, da je revolucija **povzročila današnji težki položaj v vsem svetu**.

Mnogo je ljudi in to ne manjvrednih, ki vidijo v vsej **revoluciji židovsko delo, izvršeno v pravilnem vrstnem redu in načrtu**. Priznamo, da ta trditev ne sloni na neoporečnih zgodovinskih dokazih.

Toda narodi občutijo vendarle, da izvira iz tiste trojne revolucije **ogromno zlo**. Vsak narod razmišlja, kako bi si zgradil svojo gospodarsko, politično, filozofsko in moralčno zaščito.

In **na koga** so naleteli narodi vedno na teh svojih potih in poizkusih? **Kdo** jih na

razne načine ovira pri uresničenju njihovih namer?

Narodi naletijo povsod na istega duha, **ki je, čeprav sam zase globoko veren (bigoten), obenem največji borec za brezboštvo**;

ki je, čeprav sam globoko nacionalen, dal obenem največje borbe za internacionalizem;

ki je, čeprav sam globoko familijaren, dal največje kritike zakonskega življenja in največje agitatorje za neomejeno svobodno ljubezen;

ki je, čeprav sam skrajno starokopiten (ohranjujoč), obenem vir in orodje največjih revolucij.

Narodi so vedno in povsod naleteli na **židovstvo!**

Židom je dobrodošel tako sistem kapitalizma kot sistem demokracije in sistem individualistične filozofije. Toda ravno ti sistemi **uničujejo organsko enotnost narodov**. Vsi narodi so razcepljeni. Živijo »na svoji grudi« v svojih državah; sicer niso raztreseni po vsem svetu, vendar so tako **razcepljeni**, da so si pripadniki židovskega naroda, čeprav razkropljeni kot pleve po vsem svetu, med seboj **mного bližji** kot tisti, katerim se mešajo dimi iz dimnikov.

Židi imajo svoje urejene zaščitne sisteme. Po eni strani so obkolili in prepredli ves svet s svojim duhom in s svojimi organizacijami. Z denarjem so izvedli finančno organizacijo; z vsem tem so **porušili zaščitne sisteme drugih narodov**. Sami pa so svoj religiozno-nacionalno-socialni sistem tako izpopolnili, da so na ta edino mogoč način dosegli **ohranitev svoje individualnosti** skozi stoletja trdega življenja. Kje so Egipčani? Kje Babilonci? Kje Perzijci? Kje so Grki in Rimljani? Vsi so propadli. **Zmagovalci so propadli — premagani židje pa so ostali!**

Ne morem pa trditi, da so **samo** preganjanja imela svoj vpliv na izgraditev tega židovskega zaščitnega sistema.

Če bi to pripisovali samo preganjanjem in potrebi samozaščite — ne bi bilo pravilno. Skozi dolgih štirideset stoletij bi **potrpljenja za samozaščito zmanjkalo!** Presedalo bi, varovati samega sebe skozi tako dolgo dobo. Najmočnejše civilizacije sveta se niso mogle obdržati niti skozi polovico od štirideset stoletij; izgubile so politično moč in ljudsko-plemensko obliko. Tu ni samozaščita **glavni vzrok**, temveč **ideja, ki vleče, ki giblje, ki nosi nekaj močnega, svetovnega in globokega, o čemur človeštvo morda še nima nobene moči, da bi izreklo zadnjo besedo** — pravi Dostojevski. »Da je verski značaj te ideje odločilnega pomena, je brez dvoma. Izgleda celo jasno, kakor, da vodi Previdnost nad tem narodom pod imenom prvotnega Jehove, s svojim idealom in s svojo zavezo svoj narod naprej do neomajnega cilja.«

Mi nimamo ničesar proti sistemu **samozaščite židovstva**. »Vse, kar uči človeštvo in krščanske zapovedi, je treba za žide napraviti« — pravi Dostojevski.

Toda **tudi mi se hočemo zaščititi!** Narodi to morajo storiti; kajti narod, ki ne bo uspel z izgraditvijo **samoostojnega sistema — bo propadel**.

Ravno v tem pa je **bistvo židovskega problema**: da se vsemu temu duh židovstva postavlja kot **ovira** nasproti. Pri tem je neizbežno, da **mora priti** med duhom vsakega naroda, ki stremi k izgraditvi svojega zaščitnega sistema in pa duhom židovstva, ki ga pri tem ovira — **do spopada**. Ta spopad lahko ostane pri mirnih pogajanjih, more se pa tudi izroditi v krivico, nasilje in surovost — ki so obžalovanja vredne.

Razumni ljudje na naši strani naj to opustijo — toda tudi židje naj bi razumeli globoke vzroke svojega vprašanja in naj bi s svoje strani — **če jim je to mogoče** — ne storili ničesar, da bi ne občutili ostrine svojega **resničnega položaja**.

In čeprav so glasila, čez katere se pri- tožuje Dr. Dohany, naša — vendar naši

cenzuri niso podvržena. Rekel sem, da že kontrast (nasprotje) med židovskim duhom in duhom tistega naroda, ki si skuša zgraditi svoj samozaščitni sistem, more zavzeti različne oblike: **od mirnega razpravljanja, pa do surovosti in nasilja**.

Kar sem v tem članku napisal, je **stališče našega gibanja »Zbora«**. Od tega stališča **se ne moremo umakniti**, ker je to naše resnično in odkrito prepričanje. Naša glasila imajo nalogo širjenja naše ideje ob opustitvi tistega, kar prepovedujeta dostojnost in človečnost.

Dr. Dohany se je v svojem pismu dotaknil tudi mnogih drugih zelo interesantnih vprašanj. Privedel me je v izkušnjava, da bi tudi nanje odgovoril. To pa bi nas povedlo daleč od vsega, katerega sem mogel temu odgovoru določiti.

S tem končam.

Mi hočemo zgraditi svoj lastni samozaščitni sistem v gospodarstvu, politiki in morali. Želimo, da tudi drugi narodi to storijo.

Toda, žal, vemo prav dobro, da **bomo zadeli in moramo zadeti pri tem na zapreke židovskega duha**. Kajti njemu **pre-dobro služijo protinacionalni sistemi kapitalizma, demokracije, individualizma in ateizma**. On jih zagovarja in brani. To je tudi **vzrok spopada**.

Dr. Dohany pravi: »drugi srečnejši narodi, ki stojijo na svoji grudi, živijo življenje, ki teče mirno in dostojanstveno, kot reka v svoji strugi. Židje tega nimajo...«

Nimamo nič proti temu, da bi tudi židje imeli svoje življenje, ki bi »kot mirna in dostojanstvena reka teklo v svoji strugi«.

Ne samo, da nimamo nič proti temu, smatrali bi celo **za posebno srečo za ostali svet**, če bi bila židovska reka največja, najdostojanstvenejša in najmirnejša na svetu.

To bi bilo tudi za žide dobro — **še bolje** pa bi bilo za **ostali svet**. **Kajti tedaj bi dostojanstvene in mirne reke drugih narodov prenehale izlivati se v židovsko morje.**

Dimitrije Ljotič.

Ni pavovo perje

»Slovenec« prinaša v svojem uvodniku z dne 11. t. m. med drugim tudi sledeče:

»Ako je 65 milijonov Nemcev spoznalo, da je židovstvo nevaren element med narodom, ker mu je tuj in ga samo izkorišča, tudi za nas morda le ni tako koristno, da smo odprli vrata izgnancem iz Nemčije. **Poleg gospodarske škode ne smemo prezreti moralnega razdejavanja**, ki iz tega izvira in ki je zadnje dejanje pred koncem vsakega naroda. Tujec — pa čeprav ni žid — ne spoštuje tradicije in kulture zemlje, v katero se je naselil ali za nekaj dni ali pa stalno. Židovstvo še posebej je rod, o katerem je dejal Dimitrij Ljotič, »da je sam globoko pobožen, pa je bil vedno največji borec za brezboštvo, ki je sam globoko nacionalen, pa je dal največje borbe za internacionalizem, ki je sam globoko družinski, pa je dal največje kritike zakona in odobravitelje razbrzdane pohote, ki je sam zelo starokopiten, pa je bil vir in orodje največjih revolucij. Ta razdiralni duh je od židovstva neločljiv, kamorkoli gresta, gresta oba.«

»Slovenec« je lahko prepričan, da ne bo škodilo niti slovenskemu ljudstvu niti državi, pa nazadnje niti samemu »Slovencu« kot dnevniku ne, če bere ljudstvo, — pa čeprav v samem »Slovencu«, — misli, ki jih izreka tov. Dimitrij Ljotič.

S tem bo samo vestno izpolnjeval svoje časnikarsko poročevalsko dolžnost in pokazal pravilno umevanje odgovornosti za javno besedo, katere se slovenski dnevnikarji često, žal, ne zavedajo, posebno glede tov. Ljotiča in »Zbora« ne. Ker pa gre pri Zboru za izrazito svojstven in sa-

monikel političen pokret, s povsem svojimi mislimi, je pač neobhodno potrebno imenovati avtorja teh misli, kadar se o njih piše, ne pa prodajati jih kot svoje blago, kakor je to bilo vse do 11. t. m.

Neizprosno borbo proti židovstvu z vsemi nujnimi njenimi posledicami je začel v Jugoslaviji »Zbor« in jo bo tudi izvojeval!

Ničesar pa nimamo proti temu, če kdorkoli pri nas to borbo odobrava, da želi postati celo sobojevnik v njej. Samo povedati mora jasno in neustrašeno, čigava je ta borba, katero je, — prepričan po dogodkih, ki jih »Zbor« napoveduje že

podrugo leto, — končno začel odobravati tudi sam.

Če se to zgodi na način, kakor je to storil »Slovenec« 11. t. m., potem z veseljem beležimo ta začetek zavedanja prave poročevalske dolžnosti. Še bolj pa bi nas veselilo, če bi brali v »Slovencu« tudi kakšno besedo o tem, da je ta borba že organizirana po vsej državi — z zborovskimi organizacijami, pa da tudi Slovenija z 18 srezji, v katere je že Zbor prodril, ni na zadnjem mestu; da se je torej v tej borbi že davno prišlo od besedi k dejanjem po načelu: »Bodi v svojih dejanjih dosleden svojim besedam!«

Demokracija kvantitete -- ali demokracija kvalitete?

Zadnji dogodki v Rusiji so jasno pokazali, da je sovjetskim oblastnikom ali »samoderžcem« dogorelo do nohtov; niti dogodkov v svetu pa očitno vodijo v njihov izvir — v Moskvo, ki je hotela v Rusiji nagradeno eksplozijsko energijo prenesti v druge države. Ta gonja po svetu, obilno moralno in denarno podpirana iz Moskve, je povzročila, da se je tudi pri nas v zadnjem času pričela organizirana in sistematična akcija proti vsem novim reformnim poskusom in težnjam, ki so vendar že enkrat, čeprav s težavo vzvalovale tudi naše množice. Dočim je narodna masa ostala skoro nedotaknjena, je kot kuga objela meščanske intelektualne sloje vedno vidnejša boljševizacija v svoji najhujši obliki — v nameri rušenja rodbine, nacionalne, javne in privatne morale. Le živi akciji »Zbora« se imamo zahvaliti, da se je posebno med kmetijskimi množicami našega juga prebudil in okreplil interes za ideologijo »Zbora« in njegova stremjenja resničnega, novega jugoslovanskega nacionalizma.

Po naših mestih srečavaš pisane in učene papagaje s perjem vseh partij sveta, ki še vedno čivkajo samo o demokraciji. Pred nevarnostjo prebujenja ljudskih množic so se zedinili nosilci lažnjive demokracije in z virtuoznostjo večnih »plesalcev na vrvi« poskušajo (v pomanjkanju pameti in prepričanja) z ujedinenim krikanjem na vse grlo zopet — nagnati nesrečne mase naroda v nekako obrambo demokracije pred »fašistično« nevarnostjo prebujenega novega nacionalizma. Ves ta krik je čim praznoglavnejši, tem glasnejši — toda ves naperjen predvsem proti Jugoslovanskemu ljudskemu gibanju »Zbor«, hoteč ga prikazati naivnemu ljudstvu kot težnjo k brezobzirni diktaturi, ukinjenju ljudske svobode itd.

Vrsta nasprotnikov »Zbora« je zelo dolga. Od brezobzirnih kapitalistov in korupcionistov do zagriženih komunistov, je zbrana vsa internacionalno misleča in iz nam neprijaznega inozemstva podpirana poklicno-politična četa izmozgovalcev naroda proti pozitivnim, resničnim nacionalnim idejam »Zbora«. Tako je zadnjič eden od glavnih zastavonoš demokracije označil kot glavno nevarnost današnjosti rav-

no »Zbor«, ta strašni jugoslovanski »fašizem«, kateri bi, če bi se okreplil in dvignil glavo, »odpihal naše svobode«. Branilci teh narodnih svobod pred »fašistično« nevarnostjo so popolnoma spregledali in pozabili na razkrajajočo se boljševiško in frankovačko nevarnost, ki grozi zbrisati ne samo »naše svobode«, temveč sploh vse svobode! Z obrambo teh »naših svobod« preprečujejo odstranitev preživelega sistema državne in družabne ureditve, še več: delajo na to, da ta slabi režim lažne karikirane demokracije zamenja še slabši režim, ki neposredno vodi v anarhijo, v razsulo družbe, države in nacije.

Čeprav so vsi takozvani »demokratski« režimi v vseh državah Evrope po vojni z matematično točnostjo eden za drugim vodili države v anarhijo in razsulo; čeprav vidimo, kako se to v najstrašnejši obliki odigrava prav pred našimi očmi v državljanski vojni v Španiji; čeprav vsi iskreni sinovi in prijatelji Francije z grozo slutijo neizbežnost take katastrofe — vkljub vsemu se naši alarmerji demokracije in branilci namišljenih narodnih svoboščin ne spametujejo niti pred temi krvavimi dejstvi, marveč se rajši opijajo s praznimi, že davno obledelimi in kompromitiranimi frazami francoske revolucije, iščejo nove Dantone, Marat-je in Robespierre, čeprav je ravno tedaj pričel somrak Evrope, evropske civilizacije in se je rodila strahovlada modernega kapitalizma in »demokracije«.

Kajti — kje in kakšni so rezultati tistega velikega zgodovinskega prevrata? To so politične svobode brez socialne discipline, politična enakost brez socialne pravičnosti, številčno preglasovanje narodnih manjšin po lažnjivo »narejenih« večinah. Kakor naša demokracija s praznimi razgovori rešuje hrvatsko vprašanje, tako tudi svetovna demokracija s praznimi frazami rešuje vsa vprašanja državne, družabne in nacionalne organizacije. Kajti: demokracija je sovražnik organizacije! Dočim pomeni vsaka organizacija red, disciplino in hijerarhijo kvalitete, pomeni demokracija režim števila, številčne večine — režim kvantitete.

To je torej najbolj pereče vprašanje v centru perečih vprašanj, to je problem

vseh problemov: ali demokracija neke nestalne, od volitev do volitev spremenljive številčne orientacije volilskih mas, polnih najraznovrstnejših in često najnasprotnejših interesov — ali pa demokracija stalne, organizirane združbe z jasno odrejenimi in urejenimi interesi, ki so organski sestavni del samega ljudstva v njegovi večni trajnosti?

Voditelji ljudstva, od katerih naj bi bila odvisna usoda jugoslovanskega naroda in države, so navdušeni nad velikimi socialnimi reformami demokratsko-levičarske vlade »Ljudske fronte« v Franciji (edinstvo prostozidarstva in demokratske levice so proklamirali te dni tudi javno z ozirom na državljansko vojno v Španiji). Ti naši voditelji se ogrevajo in divjo velikim zgodovinskim reformam g. Leona Bluma, — V svojem navdušenju so naši »prvaki« polni hvale o politiki »Ljudske fronte« in pravijo, da je ta recept ujedinenja vseh levičarskih elementov edino pravi tudi za nas. Medtem pa so vse te velike socialne reforme izvedli brez velikega krika in reklame tudi v Italiji in Nemčiji, kjer se že polno uveljavljajo. Obe državi napadajo vsi levičarji kot reakcionarni in diktatorski državi, čeprav je v fašistični Italiji in Hitlerjevi Nemčiji že davno uveden tako osemurni delavnik, kot sistem kolektivnih pogodb, obvezno zavarovanje in še mnoge druge socialne reforme, katere vlada »Ljudske fronte« šele postavlja v svoj program. Nam je vseeno, kako to delata Nemčija in Italija — a zakaj naši »velmožje« niso dosledni?

Mimogrede pridemo do vprašanja: s kakšno pravico naj se imenuje »demokracija« taka stvarna diktatura enega razreda, oziroma ene skupine organiziranih nekaj stotisoč delavcev, ki z najstrašnejšim terorjem vsiljujejo in obdružujejo svojo voljo in oblast nad stopenjdesetmilijonskim ljudstvom — s kakšno pravico pa ni »demokratska« diktatura voditelja naroda, katerega je dvignilo in drži na vrhu navdušenje in vera prebujenih milijonskih množic ljudstva samega? Kakšna je torej razlika?

Znana je znamenita izjava samega vodje in odgovornega stvaritelja levičarske fronte g. Heriot-a od 14. julija, ki je izrecno priznal, da je bil poskus in eksperiment »Ljudske fronte« napravljen zato, da bi izvedel s parlamentarnimi in demokratskimi formami tiste socialne reforme, katere sta fašizem in hitlerizem že izpeljala z drugimi sredstvi. Tedaj se je g. Heriot spomnil poleg socialnih reform celo na zaščito rase! Čujte in strmite! Samo, če se ni nanjo prepozno spomnil, saj so demokratski režimi od leta 1870. do danes bili bolj internacionalni, kot nacionalni; pozabljali in celo preganjali so vse, kar je bilo podobno »rasizmu«, dokler niso Francije pripeljali do tega, da je narastek prebivalcev od enega milijona iz leta 1870. padel na današnjih nekaj desetstisočev!

Mi pa nismo več tako naivni, da bi verovali, da bo demokratski in levičarski

režim, ki je povsod v svetu fatalno vodil države in nacije — razsulo, »izjemoma« uspel v Franciji, da obnovi državo in nacijo. Za tako obnovo so potrebne drugačne sile in sredstva, ne pa prazne fraze o svobodi, ki se končno reducirajo na numerično preštevanje glasov pri volitvah narodnih poslancev. G. Heriot je pozabil tako kot vsi njegovi svobodomiselnih prijatelji: za obnovo države in nacije je potreben predvsem režim kvalitete, a ne režim kvantitete, ki vlada v Franciji. Torej: režim stanovskega značaja, ne pa režim nestalnih številčnih odnosov; režim po profesijah organiziranega ljudstva — ne pa režim profesionalnih strank in poklicnih politikov.

Pri tem pa je potrebno imeti za svojo državo tudi vso ljubezen, resnično in rasno, — Saj je to v svojem pismu na Drugo internacionalno jasno dokazal, češ da mu ni za Francijo, marveč mu je važen samo uspeh njegovega eksperimenta v korist Druge internacionale. Kdor iskreno ljubi francoski narod, mora s skrbjo pričakovati rezultate tega njegovega internacionalnega eksperimenta. Pred nami je živi, sveži, krvavi primer Španije, katere levičarska eksperimentiranja so bila predhodniki strašne stvarnosti njene državljanske vojne, socialnega kaosa in moralnih perversnosti, kakršne je v stanju vršiti samo podivjana, pobesnena, nahujskana in zapeljana ljudska zver, okužena z antinacionalnimi in amoralnimi nauki rdeče in rumene internacionale pod židovskim monopolom.

Le pojte, papagaji, o »demokraciji« in o bajnih eksperimentih »Ljudskih front«! Le spite sladko na vulkanu! Ko se boste nenadoma prebudili, boste na mah razumeli tista slavna dva izhoda Dimitrija Ljotiča...

»Politične klike vodijo danes povsod borbo za materialne dobrine. V vseh državah vodijo borbo najnižjega značaja, borbo vredno najtežje obsodbe.

Pretvorjene v grupe za samoohranitev, v strankarsko-družabne grupe ne vodijo načelne borbe v imenu razumnih materialnih interesov — temveč nizkotno, drobno in razbojniško borbo.

To svojo borbo — kot nam je znano — vodijo zaradi osvajanja državne oblasti in pretvarjanja iste v sredstvo za življenje na račun krvavega ljudskega znoja.

Aleksandar Stambolijski †.

»Ali smo zato prelili toliko solz in krvi v stoletnih borbah proti nasilju in zaslužnjevanju od tužcev, ali je zato cvetje našega naroda skozi stoletja padalo kot pokošena livada, da bi dobili svojo svobodo in neodvisno državo — da bi nas v nji davili in pljačkali naši sodržavljanji in bi nam še branili, da bi se takemu zločinskemu početju protivili, ali povedali o tem odločno javno besedo?«

(»Otadžbina« 1934.)

Drim.—Litija:

Kriza in načrtno gospodarstvo

V dnevnikih čitamo o razdolžitvi kmetov, toda le eden ministrov je pristavil, da tudi meščanstva ne bodo pozabili. Na drugi strani pa čujemo in čitamo dnevno o dviganju našega dinarja in le tu in tam se čuje svareč glas proti temu postopanju. Kdo ima prav? Denarna oligarhija, ki se brez dela redi iz žuljev naroda, trdi, da ima le ona prav in da nas more gospodarsko rešiti le valuta na zlati podlagi — in gonijo vsled tega na deflacijo in na dvig valute. Ta teorija se propagira in izvaja že nad sto let v znanstvu in praksi, pa tudi ves dnevni tisk, ki je v rokah denarnih mogotcev, jo odobrava in utemeljuje raz vseh gospodarskih vidikov, kljub temu, da so ciklične krize in državni bankroti tokom časa jasno dokazali, da je gospodarstvo na taki podlagi zgrešeno, da je nujna posledica istega pauperizem in propast privatnega in javnega gospodarstva. Najbolj jasno pa je to pokazala zadnja kriza po svetovni vojni, katero sedaj preživljamo in kakršne svet v tem obsegu še ni doživel. Svetovna vojna je potrebovala za oboroževanje in drugo ogromne svote denarja, ki se je kar sproti fabriciral, uničila je nešteto dobrin, nastalo je pomanjkanje istih, njih cena na trgu je poskočila, treba je bilo vedno več denarja in tako so prišle polagoma vse države po svetovni vojni v inflacijo, ki je

gotovo gospodarska bolezen, toda še hujša od iste pa je deflacija, poiskus, dvigniti vrednost denarja na zlato kritje, kateri poizkus se je izjalovil in izkazal kot veljkanska zmeta. Človek bi zaklical deflacionistom: »Nosite sami posledice vašega početja!« ali kaj, ko teh strašnih posledic deflacije ne nosi denarna oligarhija z akumulacijo kapitala, temveč le ves ubogi narod, danes ne samo delavec in kmet, ampak tudi ves srednji stan, najboljši vsi inteligenčni poklici, — sploh vse ono ljudstvo, ki si z rokami ali duševnim delom služi svoj vsakdanji kruh. In te uboge mase delovnega ljudstva, ki jih je kriza, povzročena po zgoraj omenjenem zmotnem gospodarskem sistemu, pritisnila ob tla, si upajo krivci tega stanja psovati z obupanci in bankroterji, medtem ko se sami kopljejo v luksuzu. Pa da ne bo kdo napačnega mnenja, da imajo te trpke besede namen, mogoče propagirati komunizem. Niti zdaleka ne, nasprotno, svariti pred komunizmom, za katerega se na ta način pripravljajo po vsej Evropi tla, kajti tudi ruski komunizem živi kot državni kapitalizem v isti gospodarski zmoti potrebe valute na zlati podlagi, in smo že iz tega principa proti njemu.

Boj proti tej usodni gospodarski zmoti pa je silno težak iz že zgoraj povedanih razlogov. Ves narod ni zmožen pogledati

za kulise tega početja denarnih mogotcev, tudi povprečni inteligent ne, da, niti jurist, pa če je imel tudi za časa studij iz nacionalne ekonomije »odlično«. Običajno teh stvari ne študira več, pa če se tudi zanima za dnevna gospodarska vprašanja in jih zasleduje, ostane človek te stare zmotne šole in pod stalnim vplivom dnevnega tiska (— saj kaj drugega ne čita in običajno vsled poklica tudi nima časa za to —), ki pa je v teh vprašanjih dirigan od denarnih mogotcev. Zoper to zmoto pa se danes borijo znanstveniki: Mises, Fisher, Wagemann, Henderson, Cassel, Maček, Engliš in predvsem MaYnard Keynes, Wels — kot liteat in predvsem praktik Rossevelt, ameriški predsednik, ki vsi zahtevajo odpad od zlate valute in uvedbo dirigirane reflacije in svobodne valute na podlagi stabilnosti cen in cenene kredita.

Povzročitelji krize kaj radi govorijo, da je hiperprodukcija dobrin privedla do krize in pri tem zamenjujejo vzrok s posledico. Smelo pa trdimo, da niti danes ne moremo govoriti pravzaprav o kaki hiperprodukciji, dokler si milijoni ljudi ne morejo kupiti srajce, hodijo bos, nimajo za zdravnika in jih ca 2 milijona letno umre od glada, — tako rekoč pri polnih skledah vsega in vseh dobrin.

Vzroki tega strašnega stanja krize tiče čisto drugje in rešitve ni v jačanju valute, temveč v svobodno dirigirani valuti in v odpadu od istinite, ali celo le fiktivne

zlate valute, — le v dvigu cen in držanju stabilnosti istih in v cenemem kreditu, — torej, v načrtnem gospodarstvu.

Da se odpro ljudem oči, da spoznamo vso usodno zmoto dosedanjega gospodarskega sistema na podlagi zlate valute, da pogledamo tudi za kulise početja gospodarskih mogotcev in da končno najdemo pravo pot, da se človeštvo reši iz današnje strašne gospodarske in moralne krize, — hočemo v nizu člankov predočiti ideje na podlagi svobodne valute dirigiranega gospodarstva, — ideje, ki so jih za prave spoznalci zgoraj navedeni znanstveniki, — in ki so se tudi kot rešilne izkazale v praksi —: v Angliji, USA, na Japonskem in vseh severoevropskih državah, ki so zlato valuto opustile in so danes daleč pred nami in rešene vsake gospodarske krize, ali pa so vsaj na najboljši poti k temu cilju.

Zadovoljni bomo, če bomo s temi članki vzbudili splošno zanimanje za to vevlačno vprašanje. Saj je to življenjsko vprašanje nas vseh delavnih slojev naroda. Vnaprej pa povemo že sedaj, da bo do izvedbe in uresničenja teh novih rešilnih idej prišlo šele tedaj, kadar bo politično strta moč sedanjega akumulativnega kapitalizma, v čigar rokah je danes denar in s tem tisk in vsa politika z današnjo lažidemokracijo, — ko pride do prave demokracije stanov in do stanovskega parlamenta in do načrtnega gospodarstva na podlagi svobodne valute.

Kdo ima prav?

Na kongresu Hitlerjevega pokreta v Nürnbergu je dejal Rosenberg, da se je katoliška cerkev pokazala kot preslaba in neučinkovita proti zlim posledicam boljše vizma. Na to izjavo je odgovoril papež Pij XI. dne 14. t. m. ob priliki svojega nagovora španski duhovščini, med drugim tudi to-le:

»Načela, ki jih katoliška vera in cerkev uči, so vsa usmerjena v to, da bi vsak posameznik živel v skladu z moralnim zakonom, da bi bilo posvečeno družinsko življenje, da bi se spoštovalo dostojanstvo človeške osebe in socialna pravičnost, ki vsakemu daje svoje in egoistični interes podreje skupni koristi. — Mar je cerkev kriva, če se ta načela ne izpolnjujejo?«

»Slovenec« pa je zapisal dne 29. avgusta sledeče:

»Špansko meščanstvo je do zadnjega živelo v razmeroma dobrih gospodarskih prilikah. Toda pri tem je imelo kaj malo smisla za stiske delavskih slojev. Žal, tudi na katoliški strani ni bilo zadostnega razumevanja za socialno pravičnost. Papež Pij XI. si je že po zlomu monarhije ponovno prizadeval, da bi razgibal španski katolicizem v tej smeri. Zopet moramo reči, da se mu, žal, to ni posrečilo. O socialnih papeških okrožnicah so morda v poedinih krožkih debatirali, niso pa jih sprovedli v življenje, TUDI TETAJ NE, KO SO IMELI VSAJ DELOMA V ROKAH POLITIČNO OBLAST. Iz napačnih ozirov do katoliških veleposrednikov niso izvedli potrebnih socialnih in agrarnih reform, kar bi edino odgovarjalo socialni pravičnosti in zadovoljilo dve tretjini prebivalstva.

Nič tega se ni zgodilo, čeprav je sv. oče španske katoličane prav posebej skušal za

socialno delo razgibati (Madridska šola!). Zamudili so vse prilike, ki so se jim nudile, da ustvarijo moderno krščansko socialno državo.

V tem smislu lahko smatramo boljše vizem za božjo kazen, ki jo Bog pripusti, da udari po družbi, ki v svojem jedru že davno ni več krščanska. **Bog noče videza in ga žali, da se pod geslom »krščanskega reda« ali pod frazami »krščansko urejene družbe« gode socialne krivice, ki vplijejo do neba.**

Na to radi pozablajo razni katoliški desničarski krogi, ki mnogo žrtvujejo v dobrodelnih namene in mislijo, da so se z bogato miloščino dovolj oddolžili družbi. Čisto zmotno. Španski samostani so se izživljali v sami dobroti do ubogih. In vendar se danes kade v razvalinah! Kajti prva in najvažnejša je pravičnost. Kdor njo izpolnjuje, bo izpolnil tudi socialno postavo ljubezni. Žal, da družba, ki po videzu hoče veljati za krščansko, koplje vedno večje gore socialnih krivic.

Vidimo, da Bog pripušta, da gredo množice povsod tam v komunizem, ki je religija sovraštva, kjer jih **krščanska družba ni znala ogrteti in pridobiti z deli krščanske pravičnosti in ljubezni.** Razkristjanjenje in z materializmom prepajane mase postanejo potem bič, ki trebi s površja zemlje krščanskega imena nevredno družbo.

Kdo ima torej prav? Papež Pij XI. ali Rosenberg in »Slovenec«? Kako neki se bo sedaj »Slovenec« izvil iz te zagate? Najbrže z molkom. Saj pravijo, da je molk zlato. Vprašanje je samo, komu v tem slučaju bo molk zlato. Ali tistemu, ki bo molčal, ali pa tistemu, ki bo s prstom kazal na ta molk. Zdi se nam, da temu slednjemu. Kajti molk je včasih tudi zelo zgovoren...

Strupena kislina

Nemški listi prinašajo zanimive statistične podatke o židovstvu v Nemčiji. Kakor druga ozemlja v Evropi (posebno slovenska), je tudi Nemčija bila v obilni meri deležna blagoslova židovskega priseljevanja in s tem neobhodno zvezane razdeljalne akcije židovstva med domačim življem.

Do začetka osemnajstega stoletja so stroge zakonske odredbe omejevale dotok židovstva iz vzhoda. Ko odredb ni več bilo, so pričeli židi počasi, toda neverjetno žilavo prodirati v nemški narod in **razkraljati autohtono prebivalstvo moralno, socialno in gospodarsko kot razjedajoča kislina.** Tako je bilo v Nemčiji ob pričetku svetovne vojne okroglo 600.000 židov, vsak za sebe na svojem mestu in zvest svoji negativistični koristolovski funkciji.

Po vojni se je zaradi bede na vzhodu razlila mogočna reka židovskih romarjev po Prusiji in še naprej — žid Badt je celó dosegel vodstvo v priseljevalnem uradu ter je olajšal židom prihod in naselitev predvsem v velikih mestih in na najlepših položajih, kjer je čakalo njegove krivonose

Poudarjamo pa ponovno, da nismo za rušilni boljše vizem iz poleg že v prejšnjih člankih navedenih razlogov, tudi predvsem zato ne, ker je to sistem državnega kapitalizma z največjo akumulacijo kapitala in zlato valuto na eni strani in s popolno pauperizacijo in zaslužjenjem vsega delovnega ljudstva na drugi strani.

Pač pa mora izginiti iz gospodarstva masonstvo — in židovstvo in se mu mora odvzeti vsak vpliv še bolj temeljito, kot je to storil Hitler v Nemčiji, če se hočemo rešiti iz krize in doseči blagodejni vpliv načrtnega gospodarstva, pod stalno kontrolo stanovskega, resnično demokratičnega parlamenta.

Preidimo tako k stvari. Osnovno vprašanje je, kaj je pravzaprav **novec.** Znani pisatelj Wels pravi, da je iznajdba človeštva, ki se pa še do danes ni naučilo, ž njim pravilno ravnati. — Pappini pa pravi, da je novce najstrašnejše orožje tako za zgraditev, kakor tudi za rušenje modernega sveta. Na svetu imamo mednarodne konvencije za trgovino z mamili, z belo robo (žensko), nimamo pa konvencije proti špekulaciji z novcem, ki trguje z narodi in njihovo pravico do dela in življenja.

Zastopniki zlate valute trdijo, da je novce blago, vrednost, da je metal, danes samo zlato, ali papir z zlatim kritjem. To je usodna zmotna stare šole, novce ne sme predvsem nikdar postati roba, s katero se

brate samo lažje duševno in predvsem trgovsko delo — skoro nihče pa se ni oprijel trdega kmečkega ali delavskega posla. Iz velikih mest pa so vodili setev zmede v vse sloje prebivalstva — kakor pri nas.

Če imamo pred očmi, da je bilo v Nemčiji pred »čiščenjem« komaj 1% prebivalstva židov, nam bodo sledeči podatki pokazali jasno sliko, kako je ta peščica ljudi mogla prerasti in dušiti nemško ljudstvo.

Na univerzah je bilo profesorjev židov: Berlin, medic. fakulteta 45%; Breslau, filozof. fakulteta 25%, medic. fak. 45%, juridična fak. 48%; Göttingen, matem. naravoslovna fak. 23%, medicinska fak. 34%, filozofska fak. 40%, juridična fak. 47%; Königsberg, filoz. fak. 7%, jurid. fak. 14%, medicinska fak. 25%.

Advokatov-židov je bilo: Dortmund 29%, Hamburg 25%, Stuttgart 26%, Düsseldorf 33%, Stettin 36%, Karlsruhe 40%, Beuthen 60%, Frankfurt 64%, Berlin 55%, Breslau 67%.

Zdravnikov-židov je bilo: Wiesbaden 20%, Karlsruhe 26%, Köln%, Mainz

kot tako trguje. Po Tomažu Akvinskem tudi obresti od denarja niso upravičene. Toda kedaj je že padlo to krščansko načelo! V početku Rima je bil denar pecus (živina), po tem tudi ime pecunia za denar, ki je dobil potem drugo obliko (kosček usnja ali kovancec). Ob vrnitvi posojene živine so dali mladiča za obresti in verjetno je, da se je iz tega rodilo zmotno načelo, da mora tudi neživa pecunia (denar) donošati obresti, kar pa je krščanstvo odločno zavrnilo, papeštvo pa kasneje nehote uvedlo z bankami in obrestmi, ker je bilo treba naravne prihode iz raznih oddaljenih dežel in držav vnovčiti (glej dr. Laum: Wirtschafts-geschichte).

Stara šola metalistov trdi torej, da je denar blago in ne le zlato in pride do zmotnega zaključka: če ni zlata — ni kruha v zemlji. Da to ni res, kažejo zemlje, ki nimajo zlatega kritja, pa vendar živijo in gospodarijo. Recimo, da bi izginilo iz sveta vse zlato, ali bi potem prenehalo vse življenje in gospodarstvo?! Nikdar ne! To zmotno stališče je tedaj jasno.

Nova šola zgoraj navedenih znanstvenikov pa pravi pravilno, da je **denar le ekonomski indikator** (merilo) za vrednost pri izmenjavi blaga. Denar opravlja le socialno službo pri tej izmenjavi in samo po tej službi, ki jo vrši, prejme in obdrži svojo vrednost, ne pa kot goli metal in blago.

Da bomo to praktično razumeli, pojdemo nazaj na svetovno vojno, da vidimo, kako je prišlo do današnje krize, bolje

30%, Worms 30%, Gotha 31%, Beuthen 36%, Berlin 52%.

V berlinskih **bolnicah** je bilo višjih zdravnikov, asistentov in pomožnih zdravnikov židov: Moabit 56%, Friedrichshain 63%, Neukölln 67%.

V **gledališčih** je bilo med vodilnimi osebami 50,4% židov (v Berlinu celo 80%). Od vseh uprizorjenih odrskih del je bilo 75% židovskega izvora. Tudi večina filmske industrije je bila v rokah židov.

Na **borzah** je bilo med predstojniki in odborniki židov: na borzah vrednostnih papirjev 69%, na produktivnih borzah 75%, na borzah za nepremičnine 80%, na kovinskih borzah 83%, pri terminskih kupčijah 83%, pri uradnih tečajnih listinah 87%. Neka statistika navaja, da je n. pr. 15 židov imelo zasedenih 718 nadzorstvenih odborniških mest!

Toda med **ročnim delavstvom** je bilo zelo malo židov. Na **vodilnih mestih** trg.

podjetij je bilo židov: v Berlinu 49%, v Frankfurtu a/M. 48%, v Kölnu 49% in v Breslau 57%. Med **podrejenimi delavci** pa je bilo židov: v Berlinu 2,4%, v Frankfurtu 1,9%, v Kölnu 2,9% in v Breslau samo 1,8%.

Toliko za danes — prihodnjič naštejemo še druge podatke:

K temu bi še pristavili, da je v Jugoslaviji 70.000 židov ali 0,5% prebivalstva (v Poljski jih je nad 30%). Kljub temu neznatnemu številu pogledajmo njihovo vlogo v Zagrebu, Beogradu, Sarajevu, v Vojvodini i. t. d.! In še se vprašajmo, **kaj bi bilo**, če bi v Jugoslaviji bilo 15 milijonov žilavih židov in 70.000 mlačnih nežidov? **Tužna nam majka!**

Treba bo napraviti **konec** židovskemu razkrojevanju naše velike domovine. **Kdo ga bo napravil? Samo »Zbor«** — in nihče drugi!

Streljanje židov med seboj

V Moskvi so postrelili zadnjih 16 pravovernih komunistov...

»Uganka za uganko! Ako so bila priznanja postreljenih obsojencev resnična, potem so bili najozži sodelavci Lenina organizatorji oktoberske revolucije in meščanske vojne, nekdanji najvišji funkcionarji sovjetov, stranke in kominterne, podle duše, ki se niso plašile zvezati se s fašistično tajno policijo in izvršiti še tako gnusen zločin. Ako pa so njihova priznanja neresnična, izmišljena, podana iz strahu, v kakšni luči stoji potem justica in kako naj sodi svet o izvršeni usmrtitvi?«

Ali so si v Moskvi na jasnem, kako grozne, pretresljive **moralne** probleme je načel ta proces?

Ali se zavedajo v Moskvi, kako je vplival izid tega procesa na one meščanske in kmečke mase, ki naj sodelujejo v vseh državah, povezane s proletarskimi strankami, v boju proti fašizmu in vojni? Kako zelo je ojačil stališče nasprotnikov enotne in ljudske fronte!

Ali v Moskvi res ne poznajo zapadno evropske mentalitete in se ne zavedajo, s kakšnim strahom je ta proces napolnil vso tisto evropsko inteligenco, ki je bila najsprejemljivejša za ideje porajajočega se socializma?

Nova ustava Sovjetske Rusije pomeni prvi veliki korak v pravcu demokracije. Toda, ali more biti govora o demokraciji, ako se vsako opozicijsko stremljenje in kritiko preganja in tako kruto zatre?

Moskva je s svojo politiko v Franciji, v Španiji, s sklepi VII. kongresa kominterne, z osnutkom nove ustave moralno pridobila. Ali se v Moskvi ne zavedajo, da ta proces resno ogroža vse te pridobitve? Ali more biti Moskvi to vseeno, v trenutku, ko se fašizem

oborožuje proti Sovjetski Rusiji in skuša s svojo propagando proti njej nahujskati vse razredne instinkte posedujočih slojev?

Fašizem se trudi prikazati boljše vizem« in vsako socialistično delavsko gibanje kot tolpo zločincev. Ali ni naravnost blazno, fašizmu pomagati s sodbo, ki v svoji utemeljivosti ugotavlja: »Da, možje, ki so pod Leninom organizirali oktobersko revolucijo, izvojevali zmago v meščanski vojni, utemeljili sovjetsko državo, so tolpa zločincev!«

Prav zato pa moram z grozo ugotoviti, kako zelo so nas ta proces in te usmrtitve potisnile na tej poti nazaj. To, kar se je v Moskvi zgodilo, je več kot napaka ali zločin; to je strašna nesreča za socializem vsega sveta brez razlike strank in smeri.

Pa vsega tega ne pišejo »fašisti« okrog »Zbora«, marveč — marksistična »Delavska politika« izpod peresa samega Otto Bauerja, ki je to zapisal v marksistični »Internationale Information«, »Delavska politika« pa je toisto ponatisnila v slovensčini. Nalašč nismo avtorja že uvodoma omenili, da bi se tembolj povečal utis tega tarnanja, ki prihaja iz vrst pristnih marksističnih zamaknjencev. Pač bridko razočaranje za te zamaknjence. Kar smilijo se nam. Pri vsej tej stvari nismo doživeli mi prav nobenega presenečenja, pač pa smo zopet namenoma pustili, da se je najprej dodobra izkašljaj ves naš »veliki informativni« dnevni tisk. Bilo je zelo zanimivo gledati od strani vse njegovo kašljanje in tavanje po temi radi najnovjšega streljanja židov med seboj v Rusiji. Prav prisrčno smo se nasmejali tej purgerski in komsalonski osuplosti glede Rusije.

Kdor pa je pazljivo prečital našo razpravo »Rusija in kominterna« v »Zboru« z dne 9. aprila, temu vsa stvar ni bila prav nobena uganka. Nasprotno!

enakim s tako fiskalno inflacijo, kakor smo jo zgoraj omenili. **Fiskalna inflacija služi za rušenje dobrin in smrt ljudi, potrebe gospodarstva (ekonomska inflacija) pa služijo ustvarjanju dobrin, zboljšanju življenjskih pogojev in materialnemu napredku vseh slojev.** Kaj bi se bilo vse lahko ustvarilo s tem denarjem izza svetovne vojne, če bi se bil uporabil za napredek človeštva?! Sahara bi se lahko spremenilo v raj, ali še kaj več.

Toda pojdemo dalje. Finančni mogotci so se po vojni znašli, da »popravijo valuto«. Recimo, da so imeli mesto ene predvojne banknote takih 10, za katere so mogli komaj toliko kupiti kot preje za eno. Toda hoteli so vseh teh 10 novčanic dvigniti na ono notranjo vrednost, katero je imela pred vojno ena taka novčanica, torej pomnožiti svoje premoženje na desetkratno pred vojno. To je bil motiv in razlog (izza kulis) **deflacijske politike. Novčanice potegniti iz gospodarstva, torej kri iz živega bitja, da se dvigne vrednost valute v korist tistih, ki so posestniki teh novčanic.** Te pijavke na živem telesu gospodarstva pa niso pomislile na strašne posledice takega početja, — na propast vsega gospodarstva in pauperizacijo vseh delavskih slojev. (O teh posledicah prihodnjič.)

Širite „Zbor“!

Toda nikdar se ne smejo potrebe gospodarstva z novčanimi sredstvi staviti

Židom v Rusiji pač gore tla pod nogami! Stalinovi židje bi hoteli vsaj navidezno zlezti pod ruski plašč, ker vidijo, da vstaja Rusija. Trockijevi židje pa gonijo naprej svojo svetovno komunistično revolucijo, ki naj bi ves svet spravila židom pod noge. Naravno, da je to Stalinovim židom, ki se zavedajo, da bi se te židovske nadoblasti Rusi celo v sami Rusiji prav radi odkrižali, zelo sitno. **Da bi torej Rusom pokazali, da so oni — Stalinovi židje čistj Rusi in nič več komunisti, so le-ti sami postreljali vse, še v Rusiji preostale Trockijeve žide.** (Če so pri tem res postreljali vseh 16, torej tudi svoje lastne vohune med trockisti, bo pokazala šele bodočnost, — pri njihovi »moralni« bi nazadnje ne bilo niti to izključeno.)

Poleg tega **notranje-političnega** vzroka pa so imeli Stalinovci še važen **zunanje-političen** vzrok. Razen zapadnoevropskih, pa tudi jugoslovanskih purgarjev in kom-saloncev so namreč že davno vsi drugi izprevideli, da tiči ta židovska banda iz Rusije tudi za vsemi tkzv. »ljudskimi« frontami, posebno v Španiji in Franciji. **Da bi torej svetu dokazati, da delajo to samo trockisti, stalinisti pa, da so čisto nedolžne ovčice, ki ne streme po svetovni židovski nadoblasti, temveč so postali pravi ruski rodoljubi, ki jim je pri srcu le ruska**

domovina, so napravili tako krvoločno gesto, da se je morala obrniti pozornost vsega sveta nanjo. Priredili so cirkus za Evropo in svoje Ruse, mu dali ime sodišče (za sebe ne rabijo sodišč, streljanja grede odlično tudi brez teh), obsodili trockiste in jih šele potem postrelili. Učinek ni izostal. **Angleži, pa tudi Japonci so se odobrovoljili, ker jih je minil strah pred svetovno revolucijo ter so nehali lezti preveč v nemški tabor.** Odtod tudi pomirljivejše stališče obojih v zadnjem času nasproti Rusiji.

Če je s tem začasno presleplil na videz prelevljeni Stalin zgoraj omenjene, se vendar zelo moti, če misli, da bo obdržal Ruse v svojih krempljih. Slovanski prebujajoči se Rusiji ne bo več dolgo vladal **niti Stalin ne s svojimi židi!**

Našim tovarišem in prijateljem pa priporočamo, da še enkrat natančno preberejo članek v »Zboru« z dne 9. aprila, pa jim bo popolnoma jasno kakor sedanje obračunavanje med Trockijevimi in Stalinovimi židi, tako tudi že porajajoče se dokončno obračunavanje med Stalinovimi židi in Rusijo, našo slovansko Rusijo. Ni daleč čas, ko bomo vzkliknili: konec je svetovne židovske nadvlade, živel Rusija, živeli od židov osvobojeni evropski narodi!

Kaj mislijo o sodobni demokraciji v demokratičnih državah

»Prager Tagblatt« se sprašuje v svojem uvodniku z dne 20. t. m., da-li je na Čehoslovaškem vse storjeno, da bi se preprečilo ekstreme z desne in leve. Pa pravi: »V širnih predelih sveta je seveda v veljavni demokraciji, ki stoji v sredi med obema. **Toda ali daje le-ta dejansko tisto, kar se je od nje pričakovalo, ali zadovoljuje upravičene potrebe posameznika, s čemer se najuspešnejše paralizirajo revolucionarne strasti?** Ali storimo dandanes vse, da bi preprečili revolucijo ne v mejah neke države, temveč na vsem svetu — da bi preprečili vojno? Značilno je,« piše dalje »Prager Tagblatt«, »da je pred kratkim »Manchester Guardian«, ki spada med najbolj neizprosne kritike Hitlerja in militarističnega stremeljenja nacionalnega socializma, odgovoril na to vprašanje nikalno. — »Vedno se moramo vprašati,« piše »Manchester Guardian«, »ali bi se velik narod, kakor je n. pr. Nemčija, tako obnašal, če ne bi imel vzroka za to. **Angleška toleranca in angleška demokracija sta mogoče mnogo tesneje zvezana z blagostanjem države, kot pa se to hoče priznati.** Je pa dovolj držav, ki imajo vzrokov, da se pritožujejo, pa se je vendar vse od leta 1919 naprej bore malo storilo, da bi se jim pomagalo. Na vsaki mednarodni konferenci

sicer zatrjujejo državniki, kako važna za vse bi bila odprava carinskih plotov, toda **edin praktičen prispevek Anglije** k temu vprašanju je — **sporazum v Ottavi!** (Tam se je sporazumela Anglija s svojimi kolonijami, da bodo v glavnem trgovali samo — med seboj — op. ur. »Zbora«). Hitler zahteva danes kolonije in sicer prav iz istega vzroka, iz katerega mu jih Anglija ne dá, namreč radi koristi in prestiža. Dokler veljata oba ta argumenta za Anglijo, veljata tudi za Hitlerja. Treba ju je zato vzeti iz rok nemškemu kancelarju s tem, da se vrne vsem tisto, kar zahteva on sam zase; Anglija naj se vrne k načelu odprtih vrat in naj spremeni vse kolonije v mandate. Samo tako se lahko reši odgovornosti, da bi bila natančno toliko kriva vojne kakor nasprotnik.«

To so odkrite misli brez ozira na levo in desno in dajejo z nekaterimi malimi spremembami dovolj snovi za premišljevanje tudi za **notranjo politiko.**

Tako piše »Prager Tagblatt« in »Manchester Guardian« v Čehoslovaški, oziroma Angliji. Pri nas bi bilo tako pisanje »fašistično«, da celo mi, ki to samo ponatiskujemo, smo v veliki nevarnosti, da bomo zato »fašisti«.

Egiptovske sanje

(Konec.)

Pomignil je ljudstvu, naj pride, da se do sitega napije sladkega mleka, in da prevzame svojo kravo samo v oskrbo. Najprej so prišle matere in nasitile svoje gladne otročice, nato pa se je vsa masa ljudstva napila sladkega mleka. V nasprotju s prejšnjimi molzači je začelo ljudstvo svojo kravo krmiti in jo lepo oskrbovati. Dobra nega in oskrba je šele pokazala, kako čudovite pasme je bila ta krava. Vsled dobrega in rednega krmiljenja je mleko samo teklo, celo na rogovih sta pognala dva mlečna curka, kot dva vodometna, pod katera so se postavljali otroci ljudstva in pili mleko, da so imeli sedaj lepa zdrava ličeca, okrogle trebuščke ter zalite nogice in ročice, — kakor angeljčki v velikem oltarju. Ljudstvo pa je postalo zdravo, močno in zadovoljno. Žene so oskrbovale svojo ljubljeno kravico, s pravo materinsko ljubeznijo. Vse ljudstvo je lepo zanjjo skrbelo, možje pa so se oborožili s težkimi lipovimi kiji in so zastražili svojo težko priborjeno posest. Že v očeh se jim je videlo, da bi za nobeno ceno ne pustili več tujca v bližino svojega zaklada. Stražo je vodil orjak odrešitelj, katerega je vse ljudstvo izredno spoštovalo. Med vsemi pa je vladala lepa medsebojna ljubezen, katera je prinesla ljudstvu končno veliko blagostanje.

Nad tem prizorom sem bil tako navdušen, da sem pričel ljudstvu ploskati ter mu z vzkliki dajati svoje priznanje. Ob najhujšem vzklikanju pa sem začutil pod rebri hude bolečine. Odprl

sem oči, ob postelji pa zagledal svojo ženo, ki mi je dejala, da ni tukaj nikako narodno zborovanje, da bi kričal kot jehsirah. Otroci da še spijo in, da če hočem kričati, naj grem v sadovnjak in kričim tamkaj po mili volji. Brez besede sem vstal, se oblekel in prišel v sadovnjak, ko so pravkar prvi jutranji solučni žarki poljubili belo cerkev na Gori Oljki. Te čudne sanje pa mi niso hotele iz glave. Zdi se mi, da imajo svoj pomen, zato sem vam jih napisal, morda poznate koga, ki bi jih znal razložiti. Iz svetega pišma stare zaveze vsi znamo, da je egiptovski Jožef z dobro sanjsko razlago rešil egiptovsko ljudstvo hude sedemletne lakote.

Frenč.

Praznovnost.

Nekje na Gorenjskem živi vedeževalka, h kateri romajo ljudje iz vseh slojev, da jim prerokuje bodočnost.

Zadnjič je imela odličan obisk visokega (po postavi bolj majhnega) političnega »velmoža«. Vprašal jo je, kaj bo, če bo in kaj bo, če ne bo. Predvsem pa, kdaj da bo, če bo...

Odgovor vedeževalke se čuva v največji uradni tajnosti.

An der schönen, blauen Donau...

sta se nedavno sporazumevala nek naprednjak in nek nazadnjak iz Slovenije. Baje v lokalih bivšega k. k. Korrespondenzbureau-a, ki so zelo pripravni za obujanje starih spominov.

ORGANIZACIJA »ZBORA«

»Zbor« v Ljubljanskem srezu.

Na izrednem občnem zboru, ki je bil 29. avgusta t. l. v gostilniških prostorih pri Kramarju na Dolenjski cesti, so bili izvoljeni za Barje: Škraba Jakob, kovač, predsednik; Kralj Anton, kamnosek, podpredsednik; Gluhak Josip, mizar, tajnik; Rejc Ivan, pečar, blagajnik; odborniki: Intihar Ivan, mizar in Lundr Franc, Nadzorni odbor: Derganc Franc, posestnik, Cankar Franc, mizar, Vinšek Ivan, posestnik. Za delegata za sresko skupščino je bil izvoljen Skalar Franc, delavec.

Na zboru sta poročala tov. Loboda in Outrata o političnem položaju in nalogah novega odbora, ki je bil radi večje delavnosti organizacije nujno potreben.

»Zbor« v Laškem srezu.

Trbovlje. Dne 8. t. m. smo imeli v gostilniških prostorih ge. N. Pravdič na Vodah »Javno politično predavanje«. Predavala sta tov. Kotanič in Milošević iz Zagreba; prvi »o gospodarski in socialni politiki«, drugi »Kaj hoče Jug. ljud. gibanje Zbor«. Slednji je govoril nad dve uri o ideologiji našega pokreta. Na predavanju so bili največ zainteresirani ekstremni elementi, ki pa niso ugovarjali, tako, da je predavanje poteklo v najlepšem redu in miru. Zgodil pa se je slučaj, da je funkcionar neke strokovne organizacije nas napadal, očitajoč »Zboru«, da je naš tov. Dimitrije Ljotić, kupil za 300 milijonov dinarjev nekega železa; zakaj, seveda ni vedel povedati. Bilo je seveda mnogo smeha s strani poslušalstva. Dobil je primeren odgovor in pouk, nakar je dotični gospod tudi takoj demantiral samega sebe.

S predavanjem smo bili zelo zadovoljni.

»Zbor« v Ljubljanskem srezu.

Ustanovni občni zbor krajevne organizacije JLG. Zbora v Mostah je bil 11. t. m. v posebni sobi gostilne Lasan. Ob jako številni udeležbi navzočih članov je tov. Sieberer otvoril ustanovno zborovanje, toplo pozdravil vse članstvo, posebej pa tov. delegate. Kot prvi je poročal tov. Zupančič in skoraj v eno uro trajajočem govoru podal sliko političnega položaja. Bil je deležen vsesplošnega odobravanja. Za njim je govoril tov. Loboda, ki je v vznešenih besedah bodril vse člane k skupnemu sodelovanju. Govorila sta še tov. Šimnovec in Outrata o naših ciljih in delu novoustanovljene organizacije v Mostah.

Izvolil se je naslednji odbor: Vertin Janko, inspicijent, predsednik; Sieberer Igo, strojnik, podpredsednik; Janko Rudolf, kirur, mehanik, tajnik; Kolman Oto, strojnik, blagajnik; odborniki: Učakar Ignac, čevljarški mojster, Javoršek Ivan, pos., Kocjan Ivan, železničar. Nadzorni odbor: Širaj Alojz, mehanik, Videmšek Anton, pek, mojster in Ferdo Stanič, brivec.

Po izvolitvi odbora, ki je bil soglasno sprejet, so pozdravili novo izbrane borce našega gibanja za krajevno org. Šiška, tov. Marjek, za krajev. org. Št. Jakob tov. Loboda, za krajev. org. Bežigrad tov. Proft in za Omladino Zbora tov. Outrata.

Pristopilo je tudi nekaj novih članov in pričakovati je, da bo to ena najmočnejših naših postojank.

Zbor v Kranjskem srezu.

Dne 12. septembra t. l. ob 20. uri je bil v Kranju, v salonu hotela »Jelen« informativni sestanek »Zbora«, ki je bil, čeprav mišljen le za ožji krog tovarišev in interesentov, vendar le prav dobro obiskan.

Prav zanimiv in v smislu Jugoslovanskega ljudskega gibanja »Zbor« koristen material so nam po vrsti predočili tovariši Šimnovec, Zupančič in Loboda iz Ljubljane. Prvi nam je predočil gospodarske zadeve v domovini, drugi nam je pričaral sliko zakulisnih iger tuje diplomacije ozir. delovanje tajnih sil svetovnega velekapitala na škodo narodov, osobito malega človeka, tretji pa je podal kratko sliko, kako zna delovati politično časopisje z zavijanjem resničnih dejstev, sebi in svoji stranki v korist na škodo resnicoljubnih delavnih ljudi odnosno organizacij.

Navzoči so res zanimivim poročilom sledili z največjo pažnjo in resnostjo, želeč še več takih večerov in tudi uredničenja marsičesa tega, o čemur se nam je govorilo. To pa bomo dosegli le z delovanjem v smislu Zborovega gesla: vsi v »Zbor« in naprej!

»Zbor« v Litijskem srezu.

Ustanovni občni zbor v Zagorju. V nedeljo, dne 20. t. m. je tudi naše Zagorje stopilo v krog borcev »Zbora«. Ob tej

svečani priliki so nas obiskali tov. Šturm, starešina Ljubljanskega organizacijskega področja, pod katero spadajo začasno še vsi srezi Dravske banovine, predsednik krajevne organizacije Ljubljana—Št. Jakob tov. Loboda, naši sosedje, iz Litijske tov. dr. Mazek, iz Trbovelj pa lepo število naših tovarišev z njihovim predsednikom tov. Šturbejem na čelu.

Zbor je otvoril tov. Mrnuh in v kratkih jedrnatih besedah orisal vzrok in zgodovino postanka našega gibanja, katerega nujno potrebo dokazujejo razmere doma in na tujem vsak dan bolj. Nato je tov. starešina v prav drastičnih primerih orisal ves »švindeln« liberalne demokracije v politiki in gospodarstvu, tov. dr. Mazek pa vse zločinsko početje akumuliranega finančnega kapitala v gospodarstvu pri tej politiki »demokracije«. Posebno se je vseh globoko dojmila izjava tov. dr. Mazeka, v življenju izkušnega izobraženca in skrbnega očeta mnogoštevilne družine, ko je dejal, da je zaman pričakoval rešitve vseh delovnih slojev od raznih »ljudskih« voditeljev, da se je končno sam pogledal v iskanje izhoda na podlagi študija znanstvenikov, pa da se je naenkrat znašel na isti platformi z »Zborom«. Ko je to izprevidel, da je takoj sklenil vse svoje moči posvetiti zmagi zborovske ideje, pa eva svoj sklep takoj privaja v delo, pripravljen širiti vedno in povsod našo idejo pismeno in ustmeno. Za njim je tov. Loboda v zelo temperamentnem govoru v dopolnilo vsemu temu navedel nekaj prav značilnih primerov, kako je pri dosedanjih politiki vse usmerjeno na koristi posameznikov, čeprav je to v očitnem nasprotju s koristmi skupnosti. Končno je tov. Šturbej pozdravil zbor in čestital tovarišem k današnjemu svečanemu činu stopanja v »Zbor«, potem pa so sledile volitve, pri katerih je izvoljen za predsednika tov. Vinko Sedlar, delavec; za tajnika tov. Lavoslav Mrnuh, trgovec; za ostale odbornike pa tovariši: Slavoj Knez, kovač, Franc Savšek, kurjač, Tone Avšič, zasebnik, Tone Jesenšek, mizar, Rudl Drnovšek, rudarski nameščenelec, Franc Prezelj, rudar. Po izvolitvi odbora je zavzel svoje mesto izvoljeni predsednik, ki se je zahvalil tovarišem na zaupanju in pozval vse k najtesnejšemu sodelovanju. **Ker je bilo že poznano, je sklenjeno, da se bo odbor popolnoma konstituiral na prvi redni seji, nakar je predsednik zaključil lepo uspeli zbor.**

»Zbor« v Konjiškem srezu.

Sestanek »Zbora« v Oplotnici, ki je bil dne 20. t. m., nam je zopet prinesel par prijetnih uric. Prav pazljivo smo poslušali tovariša Zupančiča iz Ljubljane, ki nam je v nad eno uro trajajočem govoru razložil položaj v Evropi in pokazal, kako poedin dogodki vplivajo na naš jugoslovanski rod. Pokazal nam je delovanje tajnih sil in židovstva in nas bodril k samostojnemu razmišljanju o naši usodi ter nas opozoril na zadružništvo, ki nam bo omogočilo, da se osamosvojimo. Poudaril je, da bodo zadruge, v katerih bodo včlanjeni vsi mali posestniki, delavci itd. dovedli vse do sodelovanja k zgraditvi našega jugoslovanskega doma.

Zbor v Celjskem srezu.

Dne 13. t. m. je bil v Celju ponoven zaupniški sestanek, na katerem je poročal tov. Šturm o politični situaciji, in je bilo sklenjeno, da se sedaj, ko je ves srez že povezan z zaupniki, pristopi k podrobnejšemu delu na terenu.

Vsem, vsem, vsem!

OPOZARJAMO VSE, NAJ SI ČIM PREJ NABAVIJO VSTOPNICE ZA VSTOP V J. L. G. ZBOR, KER BODO LE-TE V NAJKRAJSEM ČASU POLNOMA RAZPRODANE!

Kaznovani so:

radl valutnega tihotapstva

Blum in Popper, d. d. Zagreb, s 100.000 Din.
Julij Meindl, Zagreb, z 8000 Din.
Spitzer in drug, Slav. Brod, s 6000 Din.
Edmund Beck, Indjija s 75.000 Din.
Marcel Glanz, Beograd, s 5000 Din.
Viktor Deutsch, Senta, s 6000 Din.
Tivar d. d., Varaždin, s 25.000 Din.
Schiller-Beckmann, Zagreb, z 20.000 Din.

Vsi samj preizkušeni Jugoslovani iz Palestine.